

# Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

*Instructie voor gebruik:*

*Dit is het formulier voor de beantwoording van de Beleidskompasvragen ten behoeve van internetconsultatie. Per 29 maart 2023 worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden op de vragen van het Beleidskompas gepubliceerd. Let op dat dit formulier op enkele punten afwijkt van het reguliere Beleidskompasformulier, aangezien dit formulier terugblijkt op de stappen voorafgaand aan de consultatie.*

*Alle tekstvakken in het formulier dienen te worden ingevuld en vragen mogen niet worden verwijderd. Indien het voorstel een technische wijziging betreft of om een andere reden beleidsarm is, kan bij de vragen die niet van toepassing zijn worden volstaan met het invullen van "n.v.t."*

*Verwijder de cursief gedrukte tekst na beantwoording van de vragen.*

## **Titel:**

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Conceptwetsvoorstel Wet tegemoetkoming onterechte afwijzing buitengerechtelijke schuldregeling

## ∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

### **Hulpvragen**

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

De belanghebbenden bij het wetsvoorstel zijn burgers van wie een MSNP-verzoek onterecht door de Belastingdienst is afgewezen, partijen die schuldhelpverlening aanbieden voor particulieren (vaak gemeenten) en partijen (o.a. bedrijven en overheidsinstanties) die als schuldeiser betrokken zijn bij een schuldregeling.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Schuldhelpverleners, gemeenten, bedrijven en koepelorganisaties.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

De Belastingdienst heeft bij het opstellen van het tegemoetkomingsbeleid gesproken met onder meer de VNG, NVVK en koepelorganisaties.

# 1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

## Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Burgers zijn benadeeld doordat de Belastingdienst onterecht geen medewerking heeft verleend aan een buitengerechtelijke schuldregeling (MSNP).

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

In de periode 2014 tot april 2021 heeft de Belastingdienst (al dan niet namens de directeur van de Dienst Toeslagen) MSNP-verzoeken van burgers (geautomatiseerd) onterecht afgewezen op grond van gehanteerde grensbedragen, een kwalificatie opzet/grove schuld (O/GS), een registratie in de Fraude Signalering Voorziening (FSV) of een fraude-indicatie.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

Van ongeveer 5.000 burgers is een MSNP-verzoek onterecht door de Belastingdienst afgewezen

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Volgens een oude werkinstructie, die tot maart 2020 werd gebruikt, werden MSNP-verzoeken door de Belastingdienst geautomatiseerd – dus zonder inhoudelijke toetsing – afgewezen wanneer er sprake was van individuele schulden boven een bepaald bedrag, in combinatie met:

- een registratie in de FSV met "melding fraudepost" in het aantekeningenveld;
- een fraude-indicatie; en/of
- een O/GS-kwalificatie bij toeslagschulden.

Verder heeft de Belastingdienst verzoeken geautomatiseerd – dus zonder inhoudelijke toetsing – onterecht afgewezen enkel op grond van een fraude-indicatie of een O/GS-kwalificatie.

Het hanteren van grensbedragen was voor de Belastingdienst een manier om werpakketten beheersbaar te houden. Het kabinet heeft geconcludeerd dat op deze wijze en zonder verdere handmatige controle verwijtbaarheid bij de burger vaststellen onacceptabel was.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Dan worden burgers van wie het MSNP-verzoek onterecht door de Belastingdienst is afgewezen niet tegemoetgekomen en zal er mogelijk geen oplossing worden gevonden voor de schuldenproblematiek van deze burgers.

# 2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

## Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het tegemoetkomen van burgers van wie een MSNP-verzoek onterecht door de Belastingdienst is afgewezen.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Het wetsvoorstel draagt bij aan het vinden van een oplossing voor burgers met problematische schulden die na de onterechte afwijzing nimmer zijn toegelaten tot een MSNP of WSNP.

### 3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

#### Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Om de burgers tegemoet te kunnen komen moet een wettelijke grondslag worden gecreëerd. Zonder wettelijke grondslag mag de Belastingdienst de voorgestelde tegemoetkomingen niet uitbetalen.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Bij het opstellen van het tegemoetkomingsbeleid heeft de Belastingdienst gesproken met verschillende stakeholders. Verder is gekeken naar de ervaringen bij eerdere tegemoetkomingsregelingen binnen de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft als doel om de burgers zoveel mogelijk te ontzien bij de uitvoering van het tegemoetkomingsbeleid. Dat betekent dat de Belastingdienst de burgers actief zal informeren en waar mogelijk een tegemoetkoming ambtshalve zal toekennen.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

In de memorie van toelichting zijn er verschillende paragrafen opgenomen waarin op dit aspect wordt ingegaan.

### 4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

#### Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De verwachting is dat met het wetsvoorstel getroffen burgers tegemoet worden gekomen voor (immateriële) schade en worden geholpen bij het vinden van een oplossing voor problematische schulden die anders waren gesaneerd.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Voor dit wetsvoorstel vindt een uitvoeringstoets plaats. Daarnaast is gekeken naar het doenvermogen en wordt er een DPIA opgesteld met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

## 5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

### Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Het wetsvoorstel Wet tegemoetkoming onterechte afwijzing buitengerechtelijke schuldregeling voorziet in een wettelijke grondslag om burgers van wie een MSNP-verzoek onterecht door de Belastingdienst is afgewezen tegemoet te komen. Het tegemoetkomingsbeleid bestaat uit meerdere onderdelen, te weten: 1) een tegemoetkoming voor immateriële schade, 2) kwijtschelding van de nog openstaande schulden bij de Belastingdienst en de Dienst Toeslagen, 3) een bedrag gelijk aan de betaalde bedrage en verrekende bedragen door de Belastingdienst en de Dienst Toeslagen en 4) een pseudo-MSNP.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

In de memorie van toelichting zijn er verschillende paragrafen opgenomen waarin op deze aspecten wordt ingegaan.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Het tegemoetkomingsbeleid hoeft niet altijd te resulteren in een oplossing voor de problematische schulden van burgers van wie een MSNP-verzoek onterecht door de Belastingdienst is afgewezen. Voorts bestaat het risico dat de burger het wachtgeld niet zelf kan besteden, maar dat het naar zijn schuldeisers gaat.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

In de memorie van toelichting wordt bij de paragraaf doenvermogen hierop ingegaan. Verder zullen ervaringen bij deze tegemoetkomingsregeling worden gebruikt bij eventuele nog uit te werken tegemoetkomingsregelingen.